

เรื่อง ตำนานพระร่วงเล่นว่าว

รายละเอียด

บนเส้นทางถนนพระร่วง มีเรื่องเล่าขานมากมายชาวบ้านได้เล่าถึง พระร่วงซึ่งเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์ มีวาจาสิทธิ์ได้ทรงสร้างถนนสายนี้ว่า พระร่วงได้ใช้เท้าเกลียดดินเพียงสามครั้งก็ได้ถนนสายนี้ขึ้นมา พระร่วงเป็นกษัตริย์ที่ทรงโปรดการเล่นว่าวมาก ตลอดเส้นทางถนนสายนี้ ชาวบ้านได้เล่าถึงการเล่นว่าวของพระร่วงคล้าย ๆ กัน หลายหมู่บ้าน จะต่างกันสถานที่เล่นว่าวเท่านั้น จะขอยกตัวอย่างที่อำเภอพรานกระต่ายดังนี้ ในช่วงที่พระร่วงได้ครองราชย์อยู่ที่กรุงสุโขทัย วันหนึ่งพระองค์คิดถึงนางทองซึ่งเป็นพระมเหสีอยู่ที่เมืองพาน จึงเสด็จมาหา ซึ่งขณะนั้นพระมเหสีทองได้ตั้งครรภ์อ่อน ๆ อยากรู้อยากเห็น (ผลไม้ชนิดหนึ่ง) พระร่วงจึงเสด็จไปหามะดันเพื่อนำมาให้มเหสีรับประทาน ในระหว่างนี้ภรรยาอยากเล่นว่าวขึ้นมา ขณะนั้นเดินทางมาวัดโพธิ์ (วัดเก่าอยู่ใกล้ ๆ วัดไตรภูมิในปัจจุบัน) จึงได้ไปเอาเชือกเพื่อมาเล่นว่าวและได้เช่าที่หนองกะโป (โผล่) พอพอเหนื่อยดีแล้วจึงไปออกเล่นว่าววิ่งไปสะดุดเขาสว่างล้มลงบริเวณใกล้ ๆ โรงพยาบาลพรานกระต่ายในปัจจุบัน บริเวณที่ล้มกลายเป็นหนองน้ำ 2 แห่ง จากนั้นได้เก็บดอกโสนที่หนองโสนเข็ม รู้สึกเหนื่อยตัวเลยวิกน้ำล้างที่หนองกระทำ ขึ้นไปเก็บดอกข่าเหล่ากลายเป็นดอกข่าเหล่าแล้ววิ่งว่าวเรื่อยมาหยุดนั่งเล่นว่าวที่หนองหิน บริเวณนั้นยังมีรอยหินที่พระร่วงนั่งซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “หัวหินกอง” จากการที่พระร่วงวิ่งมาไกลพอสมควร จึงเหนื่อยได้เข้าไปขอน้ำชาวบ้านแถวหนองหัววัว บริเวณนั้นกันดารน้ำมาก ประกอบกับไม่รู้ว่าเป็นพระร่วง จึงไม่ยอมให้ น้ำ แต่ให้โพงน้ำในบ่อเอง พระร่วงจึงเอาบ่อเชือกว่าวมาโพงน้ำ แต่ไม่ได้จึงโกรธมาก กระตีบเท้าสามที่บริเวณตาน้ำ จนตาน้ำตื่นไปหมด และสาบไม่ใ้มีน้ำ ชาวบ้านบริเวณนั้นจึงหาน้ำได้ยากมาก ต้องขุดบ่อลงไปลึกมากจึงจะมีโอกาสได้น้ำ (ในปัจจุบันนี้ทางรัฐบาลได้สร้างห้วยแม่บงกักเก็บน้ำไว้ และน้ำระบบชลประทานมาช่วยจึงแก้ปัญหาเรื่องขาดแคลนน้ำลงไปได้) และในที่สุดพระร่วงก็ได้วิ่งว่าวมาถึงคลองแห่งหนึ่งซึ่งมีลูกมะดันมากจึงได้เก็บเอามา เพื่อจะให้พระมเหสีรับประทาน ชาวบ้านเรียกคลองนั้นว่า “คลองมะดัน”

การใช้วาจาสิทธิ์ของพระร่วง ยังมีเรื่องกล่าวขานอีกหลายครั้ง เป็นตำนานเล่าสู่กันฟังเช่นครั้งหนึ่ง พระร่วงได้เสด็จประพาสลำน้ำสายหนึ่งในระหว่างทางที่พักผ่อนได้เสวยเนื้อปลาตัวหนึ่งจนเหลือแต่ก้าง จึงนำลงไปปล่อยในแม่น้ำ แล้วตรัสบอกให้ปลาวายน้ำไป ความอัจฉริยะจึงเกิดขึ้นปลาวายน้ำไปได้ จากการบอกเล่าของชาวบ้านในปัจจุบันนี้ มีปลาชนิดหนึ่งเรียกว่าปลาพระร่วง จะมีลำตัวใสเห็นก้างปลาชัดเจน เล่ากันว่าบรรพบุรุษของปลาชนิดนี้ เกิดจากก้างปลาที่พระร่วงได้ปล่อยลงไปใต้น้ำนั่นเอง

ภาพโดย : <http://esanunity.com/?p=623>

คำสำคัญ : พระร่วงเล่นว่าว

ที่มา : พิสุทธิ บุญยพรรณพงศ์ และคณะ. (2547). ถิ่นฐานพรานกระต่าย : ข้อมูลประวัติศาสตร์เมืองพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: สภาวัฒนธรรมอำเภอพรานกระต่าย.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-03-13

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=632&code_db=610006&code_type=07

The Office Of Academic Resource Information And Technology